

شانوگه‌ری جه‌نگی میلیتاریزم‌کان و به‌رهیه‌ک له خورافه

رزکار شهیبان

دوروانی ژنه‌راله‌کانی روژه‌لاتی ناوه‌راست له هاوکیشیه جیهانی ئه‌مرؤدا به‌رهو لاوازبۇون و لاکه‌وتھى دەروات له بەرامبەر بازارى ديموکراسى و كۆمپانىا و بانکه گهوره‌کانى جييان. بەتايبةت ميليتاريزمى دەولەتى توركىيە كە وولاتىكى ئابوورى لاوازى له پشتەوھىي.

ئەمەيە كە پشىووېكەن و هەراكانى ئەم دوايەي لەگەل خۇيدا هيئاوه، كە بە قەيرانى نىوان هەربىمى كوردىستان و توركىيە ناسراوه له مىدياكاندا. قەيرانىكى سياسى كە زياتر له شانوگه‌ریه‌كى كۆمىدى ترازيي دەچىت كە ژنه‌راله‌کان و خاوهن بروانامەكانى ميليتاريزم و سەرۋىك و كارمەندانى دەولەت، هەربىك خەربىك دەوري ئەكتەرىك دەگىريت له سەر سەكۆي ئەو شانويه. شانوگه‌ریه‌ك كە بىيچگە لهو كۆمەلىك بازركانى بچوک له‌ھۆلەكىدا دەبىنرىت، كۆمەلىك نەۋازىپەرسىت و نەتەوەپەرسىت لەريزى يەكەمى جىڭاكاندا بە خۆشحالىيەوە دانيان بۇ نمايشى جىنگ دەرخستوھ و چەپلە بۇ سەركەوتنى خۆيان لىدەدەن.

جەلۈمەرجىكى سياسى و جييانى تازەيە، وايىركدوھ كە ميليتاريزمى روژه‌لاتى ناوه‌راست ئەوهندە رسوابىت كە له دەوري دىپلوماسى و له بەرگى مافى مرۆڤ و ديموکراسىدا لەبرىدەم كۆنگرە رۆزئامەوانىه‌كاندا دەركەوەن، يان كە خوايان بالاترین دەزگاي تىرۇرۇستن، ئىستا بىن گوايە پلان له دىزى تىرۇر دادەنин و ناوجەكە له مەترىسى تىرۇر دەپارىزىن.

هاوکىشىيەكى تەواو تازەبە كە ميليتاريزم ھەموو خونەكانى خۆى بە بىروراي جييانى مىدياكان و سەرەنjamami دىپلوماسىيەوە بېبەستىتەوە. بە پىچەوانەي ھەموو ئەو بۇچوونانه كە سەردەمی تازەي سياسى توركىيە بە دەسەلاتى ژنه‌راله‌کان و بالادەستى ميليتاريزم ناوزەنگ دەكەن، لاوزتىن دەورانىانە و كۆتائى سەدان سال گرنگى ستراتيئى ميليتاريزمى توركىيە له ناوجەي خۆرەلاتى ناوه‌راست.

سەرەتاي سەرەلەدانەوەي كىشىي بلوكەكانىش ئارايشتىكى تازە و پىچەوانەي دەورانى پىشۇوت، دەولەتانى ئەوروباي روژه‌لات و ئازەربايجان و ئەرمەنیيا باشتىن رۆلىان بۇ روژئاوا و ئەمرىكا دەبىت وەك له توركىيە. بىيچگە لهو ميليتاريزمى ئەمرىكا راستەوخۇ دەستى لە ناوجەكە گىركردوھو پايگاكانى بەبى هىچ رىڭرىيەك لهو ناوجەيە دەتوانىت دامەززىنەت. بە بى ئەوهى تەنانەت "حىزبە شۇرشىگەر شىوعىيە پرچەماوەرەيەكانى" دەورانى كۆنیش هىچ نارەزايەتىك دەربىن لە توپىي "بەيانامەيەكى نەھىنەشىدا" بىت.

لەم ھەلۈمەرجەدایە پەكەكە لە دووردىستىن شاخەكانى قەندىل و ھەكارىيەوە دەبرىنەوە ناو جييانى سياسەت و لە سەرتاسەرى جيياندا زۇرتىن جىڭا لە مىدياكاندا دەگرنەوە. ھەربىمى كوردىستان باشتىن و ئارامتىن ھەریم و بەھەشتى عىراق بېنەسە دەكىرىت، كىشىي كورد لە ھەر چوارپارچەكەدا بەشىوھىكى سەرسورھەتىن دەبىتە باسى جييان، و تەنانەت لە پارلەمانى رووسىيە بەبى هىچ بەرەستىك دەنك لە دىزى لەشكەركىشى ميليتاريزمەكانى توركىيە دەدرىت و كوردىستان لە هاوکىشىي تازەي رووسىيەشدا جىڭا دەگىرىت. خەلکى كوردىستان سەربارى ھەر دىزايەتى و نارازىبۇنىك بەرامبەر بە حکومەتى ھەربىمى كوردىستان، چونەتە پىشتى بەرگرىيى لە كوردىستان، و تەنانەت كۆمۈنىستە رادىكاللەكانىش مانۇرى بەرگرى كوردىستان دەدەن. كەچى سەرەنلىق دەسەلاتى كوردىستان زۆر لاوازن لەبەرامبەر داخوازىيەكانى ميليتاريزمى شكسخواردۇوى دەولەتى توركىيە. رەنگە بۇ بەردىۋامبۇنى ئەو شانوگه‌ریه، مانۇرى جەنگ سنۇور و شاخە دووردىستەكان بىگىتەوە، بەلام ميليتاريزمى توركىيە ناتوانىت شارىكى كوردىستان كە تەنانەت يەك كۆمپانىيە رۆژئاوا و ئەمرىكايلىيەت تۆپبارانكات يان فرۇكەيەكى جەنگى بە ئاسمانەكەيىشىدا بەرىت.

سەربارى ھەموو ئەم ھەلۈمەرجە پۆزەتىقە بۇ كىشىيە خەلکى كوردىستان، برواناكەم سەرانى دەسەلاتدارانى

کوردستانیش یه ک هنگاو له بهرژه وهندی کیشیهی کوردستان هه لبگرن.
ئهوهی لهم نیوھدا زیاتر پیدهگریت و په رههستینیت بهرهی نه ژاتپه رست و نه ته وه په رسته له ناو شهقام و
شاره کاندا. تنهها هه ژاندنی دهربای مه نگی رادیکالیزم و سوسیالیزم و شهپولی بزووتنه وهی کریکارانی ناو
کۆمه لگای تورکیه، ده توانيت بۆ هه تایه کوتایی به مانور و شانوگه ریی میلیتاریزم بینیت و ئه و کەشتیه
کاخه زینهی نه ته وه په رست و نه ژادپه رسته کانیش ژیرخات.

rezgarshaiban@yahoo.com